

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Rs 211050 23 Rsž
Novi Travnik, 17.01.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Alma Islamović, kao predsjednica vijeća, Denis Trifković i Katica Jozak-Madžar, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J.S. iz T., ul.H.B. bb, zastupan po Advokatskom društvu „Petrušić & CO“ d.o.o. Zenica, ulica Masarykova broj 37, protiv tuženog Rudnik Mrkog Uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Nova Bila, ul. Bila Dolac bb, radi uplate doprinosa, vrijednost spora 50.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 211050 23 Rs od 18.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 17.01.2024. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se djelimično uvažava te se presuda Općinskog suda u Travniku broj : 51 0 Rs 211050 23 Rs od 18.10.2023. godine preinačava u dijelu odluke o troškovima postupka i sudi:

Obavezuje se tuženi da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.427,52 KM, u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke.

U preostalom dijelu žalba se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda prvostepenog suda.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je:

„OBAVEZUJE SE tuženi da za period od 01.01.2009 godine do 01.07.2022 godine na depozitni račun Budžeta F BiH izvrši uplatu dospjelih, a neplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u korist tužitelja u iznosu od 75.739,37 KM i da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka od iznosa 4.480,17 KM, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude.

Tužitelj se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova preko dosuđenog“.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku. U bitnom navodi da je u utuženom periodu djelimično izmirivao obavezu uplate doprinosa,

da je prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji, Vlada Federacije BiH preuzela tu obavezu koju nije izvršila zbog čega je došlo do kašnjenja, da prvostepeni sud nije cijenio dokaze tuženog, prije svega Sporazum o izmirenju obaveza za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2028. godine, da je zaključkom Parlamenta Federacije BiH produžen sporazum kojim su Vlada Federacije i Elektroprivreda BiH utvrdili finansijski plan i program uplate 430.000.000,00 KM za uplatu doprinosa radi uvezivanja radnog staža i ostvarivanja prava na penziju, zbog čega je tužbom trebalo obuhvatiti i Vladu Federacije BiH i Javno preduzeće Elektroprivredu BiH iz kojih razloga ističe prigovor pasivne legitimacije. Nadalje ukazuje da se prvostepeni sud pogrešno i neosnovano poziva na Zakon o doprinosima odnosno ukoliko se mislilo na Zakon o doprinosima F BiH, sud je zanemario činjenicu da je Ustavni sud F BiH donio odluku broj: U-22/21 od 21.03.2023. godine kojom su određeni članovi zakona u suprotnosti s Ustavom F BiH, kao i Pravilnik o načinu i obračunavanja i uplate doprinosa i gdje je Ustavni sud dao nalog Parlamentu Federacije da uskladi odredbe Zakona sa Ustavom F BiH. Oспорava i troškove postupka navodeći da su nagrade za preduzete radnje po punomoćniku određene u visini većoj od prosječnih mjesečnih neto plata. Predlaže ovom sudu da preinači pobijanu presudu i odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan ili presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak i odluku.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužitelj po punomoćniku podnio kod tog suda tužbu protiv tuženog dana 23.02.2023. godine radi uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje s pozivom na odredbe člana 11. stav 1. tačka a., 11a. Zakon o doprinosima F BiH, člana 33. i 101. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH, a u visini kako je to opredjeljeno tokom postupka shodno nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke, pobliže navedeno u izreci pobijane presude.

Među parničnim strankama nije sporno da je tužitelj bio zaposlenik tuženog te da tuženi u naprijed navedenom periodu nije ispunio svoju zakonsku obavezu uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za tužitelja.

Na osnovu izvedenih dokaza, a naročito dokaza vještačenja po vještaku finansijske struke Kolašinac Kenanu koji je u svom nalazu i mišljenju dao jasan tabelarni prikaz i rekapitulaciju plaće i visinu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za vremensko razdoblje od 01.01.2009. godine do 01.07.2022. godine, koji kao takav nije osporen od tuženog, i koji nalaz i mišljenje je prvostepeni sud prihvatio u cjelosti, cijeneći ga jasnim potpunim i stručnim, i donio odluku kao u izreci s pozivom na citirane odredbe materijalnog

prava. Odluku o troškovima postupka prvostepeni sud je donio na osnovu odredaba člana 386. stav 1. i 387. Zakona o parničnom postupku F BiH.

Odluka prvostepenog suda kojom je tužitelju udovoljeno zahtjevu za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje je pravilna i zakonita.

Suprotno navodima žalbe tuženog prvostepeni sud je raspravljajući u okviru opredjeljenog tužbenog zahtijeva, ocjenom izvedenih dokaza kako materijalnih, tako i nalaza i mišljenja, kao i iskaza vještaka finansijske struke shodno članu 7. stav 1., 8. i 123. Zakona o parničnom postupku F BiH, pravilno zaključio da je tuženi kao poslodavac obavezan izvršiti isplatu navedenog potraživanja u korist tužitelja u smislu odredbe člana 11. stav 1. tačka a. i člana 11a. Zakona o doprinosima F BiH („Službene novine F BiH“, broj 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/05, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

Žalbom se neosnovano prigovara pasivnoj legitimaciji, kao i tome da je tužitelj u ovom postupku morao kao tuženog označiti i vladajuće društvo JP Elektroprivreda BiH d.d. i Vladu F BiH. Obzirom da iz ugovora o radu očito proizilazi da je isti zaključen između tužitelja, kao radnika s jedne strane i tuženog, kao poslodavca s druge strane dakle, kako tužitelj nije u ugovornom odnosu sa Elektroprivredom i Vladom F BiH koji u ovom radno pravnom odnosu nije isplatilac plaće, već tuženi koji ima zakonsku obavezu uplate doprinosa za obveznike doprinosa, slijedom čega navodi žalitelja da u pogledu isplate doprinosa postoji Sporazum i zaključci kojim je utvrđena obaveza Elektroprivrede kao vladajućeg društva i Vlade Federacije BiH u realizaciji nastalih dugovanja prema radnicima, pa tako i u ovom slučaju, su bez uticaja na drugačiju odluku i ovog suda.

Dakle, realizacija tog Sporazuma ili pak nastale poteškoće u smislu neizvršavanja odredbi iz istoga, odnosno propusti u izvršavanju ne mogu ići na štetu radnika i stvarati mu poteškoće u njegovom ostvarivanju prava pa tako i prava na penziju, te kako uostalom tuženi nije ni dokazao da je izradio Plan i program uvezivanja radnog staža radnicima kako je po predviđeno po tački 1. Sporazuma, slijedom čega isti kao takav ne može biti razlog za prolongiranje, a niti oslobađanje tuženog u ispunjenju njegove zakonske obaveze spram tužitelja.

Takođe, neosnovani su navodi žalitelja vezano za odluku Ustavnog suda F BiH, broj : U-22/21 od 21.03.2023. godine, a kojom je odlučeno „ Utvrđuje se da člana 7 . stav 2. i 3. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/98, 54/00, 16/01,37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23) i člana 4. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa ("Službene novine Federacije BiH", br.: 64/08, 81/08, 98/15,6/17 ,38/17 ,39/18,12/21,6/22 i 19/23) nisu sukladni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Na osnovu člana IV.C.3.12. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje se prelazno rješenje kojim se nalaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja

ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" uskladi odredbe Zakona iz tačke I. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, do kada se odredbe Zakona i Pravilnika iz tačke 1. ove presude mogu primjenjivati. Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH.", odnosno ista je bez uticaja na drugačiju odluku i ovog suda obzirom da takvom odlukom nije naloženo retroaktivno dejstvo iste, tako da u konačnici ovaj sud nalazi da se neosnovano prigovara ocjeni izvedenih dokaza, utvrđenog činjeničnog stanja, pa time i primjeni materijalnog prava, pa se žalitelj radi nepotrebnog ponavljanja u pogledu navedenog upućuje na potpuno činjenično i pravno obrazloženje prvostepenog suda koje u ovom dijelu u cjelosti prihvata i ovaj sud.

Prema tome, kako nije bilo povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi kao drugostepeni po službenoj dužnosti, a niti povreda na koje se žalitelj poziva u žalbi, to je ovaj sud u smislu naprijed navedenog u ovom dijelu odbio žalbu žalitelja kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu temeljem člana 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj sud nalazi da preostali žalbeni razlozi žalitelja nisu odlučne prirode i kao takvi ni u čemu ne mogu uticati na pravilnost i zakonitost donesene odluke u pogledu obaveze tuženog za isplatu doprinosa, pa iste u smislu odredbe člana 231. Zakona o parničnom postupku F BiH nije smatrao za potrebnim da obrazlaže.

Međutim, osnovano se ukazuje žalbom tuženog da odluka o troškovima postupka nije donesena u skladu sa Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/2005). Odredbom člana 1. ovoga Zakona je propisano da nagrada advokatima za pruženu pravnu uslugu stranci ne može prelaziti jednomjesečni prosječni lični dohodak u Federaciji BiH, čiju visinu objavljuje Federalni zavod za statistiku. Tužitelja je zastupao advokat iz Advokatskog društva „Petrušić & CO“ d.o.o. Zenica koji, s obzirom na vrijednost spora, ima pravo na nagradu za poduzete radnje u skladu sa članom 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04, 24/04 i 18/05). Iz spisa proizilazi da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 23.02.2023.godine, da je punomoćnik tužitelja zastupao tužitelja na pripremnom ročištu održanom 06.06.2023. godine i na glavnoj raspravi održanoj 06.09.2023. godine. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku (Sl.novine FBiH broj: 90/2023 od 22.11.2023.godine) prosječna mjesečna plata za februar 2023. godine je iznosila 1.249,00 KM, za juni 2023. godine 1.249,00 KM i za septembar 2023. godine 1.260,00 KM. Stoga tužitelju po osnovu advokatskih usluga pripada, i to za sastav tužbe iznos od 1.147,00 KM (traženo manje od pripadajućeg iznosa, pa je odluka prvostepenog suda unutar zahtjeva tužitelja), za zastupanje na pripremnom ročištu od 06.06.2023. godine iznos od 1.249,00 KM i za zastupanje na glavnoj raspravi od 06.09.2023. godine iznos od 1.260,00 KM, 621,52 KM na ime PDV-a i 150,00 KM na ime naknade za vještačenje, odnosno sveukupan iznos 4.427,52 KM, pa je ovaj sud primjenom člana 229. stav 1. tačka

4. Zakona o parničnom postupku F BiH preinačio odluku prvostepenog suda o troškovima postupka i obavezao tuženog da tužitelju na ime istih isplati iznos od 4.427,52 KM.

Predsjednica vijeća
Alma Islamović